

Байцер Олександр
здобувач вищої освіти
спеціальності 073 «Менеджмент»
Науковий керівник: **Чикуркова А.Д.**
д-р. екон. наук, професор, завідувач кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування ПДАТУ
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Глобалізаційні процеси спонукають до поглибленого вивчення такого важливого пункту в управлінні сучасним підприємством, як управління стратегічним розвитком. Українські економісти та менеджери активно використовують світовий досвід як в управлінні економікою, так і в управлінні підприємствами. Але просте копіювання іноземних стратегій поведінки, або навіть доопрацювання і пристосування до вітчизняних умов не завжди призводить до бажаних результатів. Проблематика процесів трансформації, що відбуваються у вітчизняній економіці, вимагає вироблення власного наукового підходу до розв'язання сучасних економічних завдань з використанням світових надбань та врахування вітчизняних особливостей та реалій.

Управління стратегічним розвитком підприємства суттєво впливає на ефективність системи стратегічного управління та розвиток вітчизняних підприємств. Еволюція системи стратегічного управління в Україні має відбуватися шляхом поєднання інноваційних наукових розроблень з використанням практичного досвіду ведення бізнесу. Вихідною ідеєю, що відображає сутність концепції стратегічного управління, є ідея необхідності врахування взаємозв'язку та взаємовпливу зовнішнього та внутрішнього середовища при визначенні цілей підприємства. Стратегії в цьому випадку виступають як інструменти досягнення цілей, а для реалізації стратегій необхідно, щоб усе підприємство функціонувало у стратегічному режимі.

Стратегічне управління – це реалізація концепції, в якій поєднуються

цільовий та інтегральний підходи до діяльності підприємства, що дає можливість встановлювати цілі розвитку, порівнювати їх з наявними можливостями (потенціалом) підприємства та приводити їх у відповідність шляхом розробки та реалізації системи стратегій [1].

Управління стратегічним розвитком підприємства – це процес, за допомогою якого менеджери провадять довгострокове управління підприємством, видокремлюють специфічні цілі діяльності, щоб розробити стратегії для досягнення цих цілей, враховуючи найсуттєвіші зовнішні та внутрішні умови, а також контролюють виконання розроблених планів, які постійно оновлюються та змінюються [2].

Управління стратегічним розвитком підприємства – багатоплановий, формально-поведінковий управлінський процес, який допомагає формулювати та виконувати ефективні стратегії, що сприяють балансуванню відносин між організацією, включаючи її окремі частини, та зовнішнім середовищем, а також досягненню встановлених цілей [3].

Управління стратегічним розвитком підприємства – це не лише певна кількість концепцій, підходів і методів, це динамічний процес аналізу, вибору стратегій, планування, забезпечення і здійснення розроблених планів підприємством, що полягає в повторюваному циклі розв'язання п'яти основних завдань: визначення майбутнього бізнесу компанії, формування стратегічного бачення напрямку розвитку організації; перетворення стратегічного бачення і місії у вимірні цілі і завдання виконання; розробка стратегії для досягнення бажаних цільових результатів; реалізація і виконання обраної стратегії кваліфіковано і ефективно; оцінка рівня досягнень поставлених цілей, розгляд нових напрямків розвитку і пропозицій з коректуванням довгострокових напрямків, цілей, стратегії чи її виконання у світлі накопиченого досвіду, зміни умов, нових ідей і нових можливостей [4].

Сучасна практика виробила численний арсенал методів стратегічного аналізу зовнішнього середовища підприємства. Найбільшого поширення у вітчизняних умовах набули: SWOT-аналіз зовнішнього середовища; PEST-

аналіз; економіко-статистичні методи; методи економіко-математичного моделювання; методи оптимізації. Щоб визначити стратегію поведінки підприємства на ринку та цілей планування необхідно проаналізувати зовнішнє і внутрішнє середовище підприємства. Для кожного підприємства важливим є провести аналіз зовнішнього середовища, що передбачає вивчення постачальників ресурсів, наявності ринків збуту, покупців продукції, законодавства, існуючих технологій, конкурентів тощо [5].

Зважаючи на те, що сучасна економічна ситуація характеризується високим ступенем невизначеності і ризику, сутність концепції управління стратегічним розвитком підприємства полягає у підготовці наявних ресурсів до можливостей, які відкриваються у майбутньому, шляхом застосування розгорнутого стратегічного аналізу і розроблення стратегічних планів з метою підвищення ефективності роботи організацій, шляхом своєчасної реакції і швидкої адаптації до непередбачуваних змін навколишнього середовища та вироблення продукції, яка буде визнана споживачем.

Список використаних джерел.

1. Поплавська Ж.В., Полягська А.С. Зміна парадигми стратегічного управління на підприємстві в умовах сучасного розвитку. [Електронний ресурс]. - <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/26244/1/16-109-116.pdf>
2. Чикуркова А.Д. Моделювання як інструмент стратегії планування персоналу підприємств. Сталий розвиток економіки. 2011. №1(4). С. 153-157.
3. Белко І.А. Обґрунтування стратегії розвитку сучасного аграрного підприємства. Збірник наукових праць подільського державного аграрно-технічного університету. 2015. Т. 1. № 23. С. 354-365.
4. Шершньова, З.Є. Стратегічне управління: Підручник. К.: КНЕУ, 2014. 700 с.
5. Чикуркова А.Д., Горіховський М.В. Конкурентоспроможність як складова розвитку фермерських господарств: теоретичний аспект. Причорноморські економічні студії. №12 (1). С. 5-8.